Extra middelen Jeugd - 2022

Inhoud

1. Inleiding 3
   1.1 Hervormingsagenda 3
   1.2 Inzet extra middelen Jeugd in Gorinchem 3
   1.3 Leeswijzer 4
2. Begrotingswijziging DG&J - 2022 5
   2.1 Begrotingswijziging Veilig Thuis Zuid Holland Zuid (VT ZHZ) 2022 5
   2.2 Begrotingswijziging SOJ 2022 6
3. Begroting huidige lokale subsidies jeugd 7
   3.1 Stichting Jeugdteams ZHZ (SJT) 7
   3.2 Preventieve jeugdhulp 8
4. Hervormingsagenda – wat moeten we doen op het gebied van jeugdzorg? 9
5. Lokale plannen Gorinchem vanaf 2022. 9
   5.1 Maatregelen Gemeente Gorinchem 10
6. Overige punten Hervormingsagenda - Toekomst en Innovatie 17
   6.1 Toekomstige ontwikkelingen en innovatie 17
   6.2 Totaaloverzicht – PM posten 18
   6.3 Beleidscapaciteit 19
7. Voorstel verdeling extra middelen jeugd 2022 21
   7.1 Financiële samenvatting verdeling extra middelen jeugd – 2022 21
   7.2 Overige extra middelen Jeugd 2022 22
8. Meerjarenraming 2023-2026 22
9. Kanttekeningen en risico’s 24

Bijlage 1. Hervormingsagenda Jeugd 26

Overzicht maatregelen 27

1. Inleiding

Per brief van 29 juni 2021 zijn gemeenten geïnformeerd dat het kabinet voor 2022 incidenteel € 1,314 miljard extra beschikbaar stelt ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Dit bedrag komt bovenop de eerder toegezegde € 300 miljoen voor dat jaar. Om ook in de toekomst goede zorg te kunnen leveren binnen een duurzaam en financieel beheersbaar jeugdhulpstelsel zijn er wel voorwaarden verbonden aan deze incidentele compensatie. Alle gemeenten in Nederland moeten actief gaan werken aan maatregelen die in 2022 al een besparing van € 214 miljoen op de jeugdzorguitgaven moeten opleveren. Het ministerie van VWS, zorgaanbieders, cliënten (vertegenwoordigers), professionals en de VNG stellen hiervoor samen een agenda op. Deze agenda wordt de Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028 genoemd. Een deel van de beschikbaar gestelde middelen, ad. € 9 miljoen, wordt dan ook beschikbaar gesteld aan de VNG om mede uitvoering te geven aan deze maatregelen. Het overige deel is toegevoegd aan het gemeentefonds. Gorinchem ontvangt in 2022 een incidenteel bedrag van € 3.153.000.

1.1 Hervormingsagenda

Deze hervormingsagenda dient een beslissende impuls te geven aan de transformatie, namelijk om passende en tijdige hulp dichtbij het gezin te bieden, binnen een beter beheersbaar stelsel. De gemeenten staan als eerste aan de lat om als verantwoordelijke overheid hieraan uitvoering te geven. De agenda bestaat uit een combinatie van een set van maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd. De hervormingsagenda omvat zowel:

1. Afspraken over maatregelen die passen binnen het huidige stelsel, als;
2. Afspraken over het starten met de voorbereiding van aanpassing in nationale wet- en regelgeving.

Het is aan een nieuw kabinet om over de hervormingsagenda te besluiten. Oplevering van deze hervormingsagenda is gepland in Q1 2022. Een verdere uitwerking van de thema's die worden uitgewerkt in de hervormingsagenda, vindt u in bijlage 1.

1.2 Inzet extra middelen Jeugd in Gorinchem

Alle gemeenten hebben zich gecommitteerd aan het verzoek invulling te geven aan een aantal maatregelen die in 2022 mogelijk al besparingen realiseren. Gemeenten zijn geadviseerd om daarbij niet te wachten op de oplevering van de hervormingsagenda, maar alvast stappen te gaan zetten op basis van de maatregelen waar het Rijk en de VNG het al over eens zijn. Het advies van de Commissie van Wijzen (arbitrage commissie) wordt als zwaarwegend hierin gezien (zie tabel 1 in de bijlage).

In de regio Zuid-Holland Zuid en in de gemeente Gorinchem zijn reeds ontwikkelingen gaande die passen bij de gedachte van de hervormingsagenda en bijdragen aan de gestelde transformatie. De regionale en lokale ontwikkelingen worden verder uitgewerkt in hoofdstuk 5. Deze ontwikkelingen dienen meegenomen te worden in de bestemming van deze extra middelen 2022.

Om deze redenen en vooruitlopend op de oplevering van de hervormingsagenda willen we u daarom graag een (voorlopig) voorstel voorleggen over hoe we in de regio Zuid Holland Zuid en binnen de gemeente Gorinchem de extra middelen jeugd 2022 in zouden willen zetten.

Samengevat is dit wat wij voorstellen voor wat betreft de financiële verdeling van de extra middelen jeugd in 2022:

Inzet extra middelen Jeugd - 2022			
	Bestemming	**Lasten**	
1	Begrotingswijziging VT jeugd	€	38.385
2	Begrotingswijziging SOJ 2022	€	465.435
3	Begroting 2022 lokale subsidies (tekort en intensivering)	€	284.307
4	Projectkosten Netwerk MT regionaal	€	20.725
5	Reikwijdte jeugdhulp - regionaal		PM
6a	Jeugdhulp naar Voren - lokaal	€	593.325
6b	Besparing kosten regionale zorgmarkt		PM
7	Expertteam	€	20.725
8a	VOiT - projectleider		x
8b	VOiT - lokaal		PM
9	Zorg & Veiligheid		PM
10	Versterken normale leven		PM
11	Decentralisatie transformatie ambities (SD breed)		PM
12	Inzet ervaringsdeskundigheid (nieuw regionaal project)		PM
13	Beleidscapaciteit: 1 fte lokaal opdrachtgeverschap, data & monitoring	€	101.468
14	Beleidscapaciteit: 1 fte zorg en veiligheid (domeinoverstijgend)	€	101.468
15	Overige maatregelen HV-agenda/innovatie in 2022		PM
	Totaal	**€**	**1.625.838**

In de hierna volgende hoofdstukken zullen we per onderdeel dit voorstel toelichten.

1.3 Leeswijzer

In deze notitie zullen achtereenvolgens de volgende onderwerpen en de financiële implicaties daarvan toegelicht worden:

1. Begrotingswijziging 2022 Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J);
2. Begroting huidige lokale subsidies 2022 (Stichting Jeugdteams Zuid Holland Zuid) en preventieve jeugdhulp;
3. Hervormingsagenda;
4. Lokale plannen Gorinchem.

Aan het eind van deze notitie vindt u een financiële samenvatting van ons voorstel over de verdeling van de extra middelen jeugd 2022.

2. Begrotingswijziging DG&J - 2022

De begroting 2022 van de DG&J is op 8 juli 2021 vastgesteld door het Algemeen Bestuur (AB) van de GR DG&J. Door een aantal ontwikkelingen is bijstelling van deze begroting nodig en heeft het AB op 11 november een voorgenomen besluit tot wijziging van de begroting genomen. De begrotings-wijziging is gerelateerd aan 3 onderwerpen:

1. Jeugdgezondheidszorg
2. Veilig Thuis
3. Service Organisatie Jeugd (SOJ).

We beperken ons hier tot een korte inhoudelijke toelichting van de begrotingswijzigingen Veilig Thuis en SOJ en hun financiële consequenties. Dit omdat het voorstel voorligt om de hiervoor extra benodigde middelen 2022 te dekken met de extra middelen jeugd 2022 die we vanuit het Rijk ontvangen. De begrotingswijziging zelf zal in de gecombineerde I&O sessie van 13 januari en vervolgens in een aparte B&A op 3 februari besproken worden. Hiervoor wordt separaat aan deze notitie een voorstel voor een zienswijze aangeleverd.

2.1 Begrotingswijziging Veilig Thuis Zuid Holland Zuid (VT ZHZ) 2022

Zoals in de eerste Bestuursrapportage 2021 al is aangegeven, dient VT ZHZ een verzoek in om de begroting voor 2022 te wijzigen. Een deel van de gevraagde uitbreiding heeft tot doel om VT verder te professionaliseren. Daarnaast constateert VT ZHZ dat de begrote formatie onvoldoende is om de taken van VT ZHZ in 2022 binnen de wettelijk gestelde termijnen uit te voeren. Met het opstellen van het meerjarenperspectief 2019- 2022 was de verwachting dat VT ZHZ in 2022 zou kunnen inkrimpen, omdat het lokale veld dan voldoende in staat zou zijn om casuïstiek vanuit VT ZHZ snel over te nemen en zelfstandig op te kunnen pakken. VT ZHZ heeft deze visie onderstreept door lokaal actief bij te dragen in Veilig Opgroeien is Teamwerk, door samenwerkingsafspraken te maken en leerbijeenkomsten te organiseren. Zie verder ook punt 5 “zorg en veiligheid”.

Vanuit de praktijk blijkt dat het lokale veld echter nog niet zover is. Het gevolg hiervan is dat het inkrimpen van de maatschappelijk werk functie bij Veilig Thuis ZHZ op korte termijn niet haalbaar is. VT ZHZ ziet zich dus genoodzaakt om haar formatie aan te passen aan deze situatie en daartoe een begrotingswijziging voor 2022 in te dienen.

De totale omvang van het Veilig Thuis Jeugd deel van de gevraagde uitbreiding bedraagt € 492.593. Conform de bijdrageverordening van DG&J met als verdeelsleutel jeugdigen, betekent dit voor Gorinchem een extra bijdrage van € 38.385 voor 2022. Hiervan is € 19.762 incidenteel in verband met tijdelijke extra formatie "maatschappelijk werk" en € 18.623 structureel. Uitgaande van afbouw van de tijdelijk extra formatie "maatschappelijk werk" in 2022, betekent dit een structurele extra bijdrage Veilig Thuis Jeugd 2023 en verder van € 18.623.

Concreet betekent dit regionaal en lokaal voor 2022 het volgende:

	Totale kosten - 2022
Regionaal	€ 495.593
Aandeel Gorinchem	€ 38.385

Meerjarenbegroting – Veilig Thuis

De nu voorgelegde begrotingswijziging betekent een meerjaren bijstelling van de begroting van de dienst en dus een bijstelling van onze bijdrage. Voorgesteld wordt deze extra bijdrage te dekken uit de extra Rijksmiddelen jeugd. Zie hiervoor ook het college- c.q. raadsvoorstel “Begrotingswijziging DG&J 2022”.

Hierbij geldt dat we zekerheid hebben over de te ontvangen rijksmiddelen voor jeugd in 2022, maar voor 2023 en verder hebben we dat nog niet. De verwachting is dat de structurele middelen vanuit het Rijk vanaf 2023 wel voldoende gaan zijn om deze begrotingswijziging meerjarig te dekken. Pas na een definitief besluit van het kabinet kunnen we hier meer zekerheid over geven. Wanneer we meer weten over de structurele rijksmiddelen voor jeugd voor het jaar 2023 en verder, zullen wij u uiteraard informeren.

2.2 Begrotingswijziging SOJ 2022

De primaire begroting 2022-2025 is gebaseerd op de verwachte realisatie voor 2020 ten tijde van de eerste Bestuursrapportage 2020 verminderd met een kostenreductie van € 5 mln. in 2021 en € 5 mln. in 2022. Bij de eerste en tweede Bestuursrapportage 2021 is gebleken dat de kosten in 2020 en 2021 verder zijn gestegen en de kostenreductie niet gehaald is.

Daarom is een begrotingswijziging ingediend welke gebaseerd is op de verwachte kosten 2021 aangevuld met de verwachte impact van diverse ontwikkelingen. Dit zijn:

- Ontwikkelingen kosten 2021
- Lokale inzet jeugdhulp naar voren (zie ook punt 4 van deze notitie)
- Nieuwe inkoop 2022
- Jeugdhulp op school
- Aanpak wachttijden
- Caseload reductie Gecertificeerde Instellingen (zie ook punt 5 van deze notitie)
- Apparaatskosten serviceorganisatie (inclusief bijstellen taakstellingen naar meer realistische besparingen)

In de begrotingswijziging DG&J zitten nu meer realistische besparingen verwerkt wat zorgt voor hogere kosten en een hoger aandeel voor Gorinchem. Voor een verdere toelichting op deze begrotingswijziging verwijzen we u naar de bijlage bij de begrotingswijziging DG&J 2022 met de titel *Bijlage 1. Jeugdhulp* welke u ontvangen heeft op 16 november 2021.

In totaal gaat het om een bijstelling van 17 miljoen regionaal (zie hieronder). Voor Gorinchem betekent dit de volgende bijstelling voor 2022:

	Totale kosten - 2022
Regionaal	€ 17.536.000
Aandeel Gorinchem	€ 465.435

Meerjarenbegroting – Service Organisatie Jeugd (SOJ)
De nu voorgelegde begrotingswijziging betekent een meerjaren bijstelling van de begroting van de dienst en dus een bijstelling van onze bijdrage. Voorgesteld wordt deze extra bijdrage te dekken uit de extra Rijksmiddelen jeugd. Zie hiervoor ook het college- c.q. raadsvoorstel “Begrotingswijziging DG&J 2022”.

Hierbij geldt dat we zekerheid hebben over de te ontvangen rijksmiddelen voor jeugd in 2022, maar voor 2023 en verder hebben we dat nog niet. De verwachting is dat de structurele middelen vanuit het Rijk vanaf 2023 wel voldoende gaan zijn om deze begrotingswijziging meerjarig te dekken. Pas na een definitief besluit van het kabinet kunnen we hier meer zekerheid over geven. Wanneer we meer weten over de structurele rijksmiddelen voor jeugd voor het jaar 2023 en verder, zullen wij u uiteraard informeren.

3. Begroting huidige lokale subsidies jeugd

3.1 Stichting Jeugdteams ZHZ (SJT)

Ook in 2022 blijft Stichting Jeugdteams ZHZ de toegangstaak tot de regionale zorgmarkt vervullen voor de 10 gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid en dus ook voor de gemeente Gorinchem. De gemeenten en Stichting Jeugdteams ZHZ werken samen vanuit partnerschap. Voor de gemeenten is Stichting Jeugdteams ZHZ ook een belangrijke partner in het vormgeven van de inhoudelijke gewenste transformatie en (in samenhang daarmee) in het verdelen van de schaarse middelen die beschikbaar zijn voor specialistische jeugdhulp onder die gezinnen die het echt nodig hebben. De subsidieaanvraag van SJT voor het jaar 2022 is binnengekomen na vaststelling van de begroting 2022. We hebben dus in de begroting nog geen rekening kunnen houden met gewijzigde kosten voor deze dienst.

De subsidieaanvraag 2022 is grotendeels vergelijkbaar met de subsidieaanvraag van 2021 met slechts een beperkte intensivering van een aantal ondersteunende (regionale) diensten, zoals de poortwachter en vaste schakel speciaal onderwijs en MBO. Om de koppeling tussen het onderwijs en sociaal team laagdrempelig te maken, wordt al gewerkt met professionals vanuit het Sociaal team die gekoppeld zijn aan de scholen. De samenwerking met scholen is heel belangrijk. Zij zijn één van de belangrijkste vroegsignaleerders.

Extra investering in deze samenwerking is wenselijk en ook passend binnen onze lokale doelstellingen en specifiek de kans “Vroegsignalering” in het kader van het Integraal Sociaal Beleid Gorinchem.
Er blijkt hierdoor een verschil te zijn tussen dat wat in 2022 begroot is voor SJT (€ 1.125.055) en het totale bedrag van de subsidieaanvraag van SJT voor 2022 (€ 1.221.437). Het gaat om een (structureel) tekort in onze begroting van **€ 96.382**. We stellen voor om dit tekort te dekken vanuit de extra middelen jeugd in 2022.

NB. Veel van de in deze notitie opgenomen maatregelen of projecten zullen uiteindelijk geborgd moeten worden binnen het lokale sociaal team (wat nu voor jeugd gevuld wordt door de professionals vanuit SJT). Soms in de zin van deskundigheidsbevordering, soms door toevoeging van bepaalde expertise. Een aantal projecten, waar het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming er één van is, houdt in dat specialistische kennis meer aan de voorkant ingezet moet worden. Zie hiervoor ook punt 5.

3.2 Preventieve jeugdhulp

Niet alleen specialistische jeugdhulp maar ook preventieve jeugdhulp valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Preventie kan een grote rol spelen in het voorkomen van specialistische jeugdhulp. Preventieve jeugdhulp is bij uitstek een middel om te normaliseren en de-medicaliseren. Het is niet voor niks dat één van de maatregelen binnen de hervormingsagenda zich richt op het versterken van het normale leven en veerkracht van jeugdigen en gezinnen (zie bijlage 1,tabel 1, maatregel B16). Dit is ook in overeenstemming met onze doelstellingen binnen het Integraal Sociaal Beleid 2019-2024.
De afgelopen jaren heeft de gemeente Gorinchem ingezet op diverse preventieve activiteiten. Denk hierbij aan Jongerenmaatjes van Humanitas, Jongerenontmoetingsplek (Centraal punt) en de Limonadebrigade. Maar ook de lokale subsidie aan SJT sinds 2017 voor de inzet van de vaste schakels binnen het regulier onderwijs en de inzet van de POH-jeugd GGZ bij de huisartsen, vallen hieronder. De kosten van deze preventieve activiteiten werden de afgelopen bekostigd vanuit verschillende middelen. In 2022 willen we dit meer gaan stroomlijnen en de subsidies kritisch en integraal bekijken. Daarnaast is het zo dat de kosten van deze preventieve activiteiten zijn gestegen, onder andere door intensivering van deze lopende activiteiten, maar de bedragen in onze begroting niet zijn opgehoogd. Dat betekent voor 2022 dat het totale bedrag van alle toegekende en/of lopende subsidies het begrote bedrag overstijgt. We stellen voor om de extra kosten voor deze preventieve activiteiten in 2022 **(€ 187.925)** te dekken vanuit de extra rijksmiddelen jeugd die we ontvangen. Voor de jaren 2023 en verder zal in 2022 kritisch gekeken worden naar alle subsidies.

Dat betekent concreet:

	Totale kosten - 2022
Huidig tekort lokale subsidie SJT	€ 96.382
Intensivering preventieve activiteiten	€ 187.925
Totaal tekort lokale subsidies	**€ 284.307**

4. Hervormingsagenda – wat moeten we doen op het gebied van jeugdzorg?

Zoals bij de inleiding al aangegeven heeft de Hervormingsagenda Jeugd twee doelen, die nadrukkelijk aan elkaar zijn gekoppeld:

1. Betere en tijdige zorg en ondersteuning, op de juiste plek en wanneer dit nodig is.
2. Een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel.

Deze inhoudelijke doelstellingen laten zien dat de agenda een transformatiedoelstelling heeft; een inhoudelijke vernieuwing die de kwaliteit van de jeugdzorg verhoogt. In de Hervormingsagenda worden deze doelstellingen uitgewerkt.

Dit gebeurt aan de hand van acht thema's:

1) De reikwijdte van de jeugdwet
2) Betere toegang tot hulp en ondersteuning
3) Verbetering van (inzicht in) effectiviteit en kwaliteit van hulp
4) Een houdbaar stelsel dat duurzaam en beheersbaar is
5) Sterkere uitvoeringskracht van gemeenten
6) Heldere interbestuurlijke verhoudingen
7) Beter inzicht (data en monitoring)
8) Een lerend stelsel en sterke infrastructuur

Deze acht thema's worden uitgewerkt in diverse maatregelen die geborgd worden in de hervormingsagenda. Over een aantal maatregelen zijn het Rijk en de VNG het al eens. Dit zijn maatregelen die de Gemeente Gorinchem inzet, ontwikkelt of op wil gaan pakken vooruit lopend op de definitieve vaststelling van de hervormingsagenda. De verdere toelichting op de Hervormingsagenda Jeugd vindt u in *bijlage 1*.

5. Lokale plannen Gorinchem vanaf 2022.

Zoals aangegeven zijn er regionaal en lokaal diverse ontwikkelingen gaande op het gebied van jeugd. Vanuit het Netwerk MT Jeugd is een ontwikkelagenda vastgesteld met verschillende regionale en lokale projecten. Deze projecten dragen allemaal (deels) bij aan één of meerdere maatregelen die hun plek zullen gaan krijgen in de hervormingsagenda. De gemeenten ontvangen een extra bijdrage vanuit het Rijk met daaraan de voorwaarde dat zij de maatregelen vanuit de hervormingsagenda, zullen uitvoeren om tot een (financieel en kwalitatief verbeterd) stelsel van zorg voor jeugdigen te komen. Omdat de gemeenten zich gecommitteerd hebben aan de hervormingsagenda en dus aan de verschillende maatregelen die hieruit zullen vloeien, is het belangrijk om in het voorstel aan u over de verdeling van die extra middelen, u ook mee te nemen in de lokale en regionale projecten passend bij de hervormingsagenda. Hieronder zetten wij uiteen welke regionale en/of lokale projecten reeds gestart zijn en op korte termijn starten.

Vooruitlopend op de hervormingsagenda zijn dus reeds projecten gestart en ook al belegd binnen de regio. Een aantal van deze projecten is opgestart als pilot en bekostigd vanuit incidentele middelen. Sommige projecten zitten nog in de opstartfase en zijn financieel nog niet geborgd. Met name voor die projecten die nog in de pilotfase zitten c.q. structureel geborgd moeten worden, wordt voorgesteld de extra middelen jeugd in te zetten. Hieronder zullen we u informeren over deze verschillende projecten.

5.1 Maatregelen Gemeente Gorinchem

1. Projectkosten Netwerk MT

Binnen het Netwerk MT is medio 2021 besloten om een deel van de extra Rijksbijdrage te gebruiken voor diverse projecten. Van hieruit worden verschillende projectleiders gefinancierd voor bijvoorbeeld afbakenen jeugdhulp, Veilig Opgroeien is Teamwerk en Perspectiefbandering (incl. leeromgeving). De gemeente Dordrecht vervult hierin de kassiersfunctie.

Dit budget was nog niet verwerkt in onze lokale begroting van 2021. Voorgesteld wordt om het aandeel van Gorinchem te bekostigen vanuit de extra middelen jeugd in 2022.

	Totale kosten - 2022
Regionaal	€ 250.000
Aandeel Gorinchem	€ 20.725

2. Reikwijdte Jeugdwet

De landelijke trend is dat het aantal jeugdigen dat jeugdzorg ontvangt de afgelopen jaren gestegen is en de landelijke verwachting is dat dit aantal de komende jaren enkel verder toeneemt. In Gorinchem zien we geen stijging van het aantal jeugdigen dat jeugdhulp ontvangt. Wel zien we een toename van de gemiddelde jeugdhulpkosten per jeugdige wat zorgt voor verder oplopende jeugdzorgkosten. We staan voor de maatschappelijke opgave om de kinderen en gezinnen in kwetsbare situaties te helpen. Die hulp komt in het gedrang doordat het beroep op de hulpverlening te hoog is. Daarom moeten er duidelijk worden gemaakt welke vormen van jeugdhulp wel en welke niet vallen onder (door de gemeente bekostigde) jeugdhulp. Deze keuzes dienen op landelijk niveau te worden gemaakt en vanuit gemeenten zullen we dit debat vanuit onze inzichten en ervaring uit de praktijk voeden.

Daarom zijn we regionaal gestart met het project “Reikwijdte Jeugdwet” (eerder genoemd als “Afbakenen Jeugdhulp”). Dit project moet uiteindelijk resultaten in het vaststellen van een nieuwe verordening jeugdhulp. Op dit moment zijn de enige kosten, de kosten voor een projectleider. Deze zijn reeds verwerkt in “projectkosten Netwerk MT” en vallen dus onder punt 3 van hierboven (ons aandeel in de € 250.000). De mogelijk bestaat dat dit project later tot extra kosten zal leiden (PM).

	Totale kosten - 2022
Regionaal	PM
Aandeel Gorinchem	PM

3. Jeugdhulp naar voren

Door middel van een raadsinformatiebrief in december 2021 over Jeugdhulp Naar Voren (JNV) hebben wij u reeds geïnformeerd over de aanvang van de implementatie van deze lokale maatregel. Dit om zo snel mogelijk effect te sorteren in 2022. Zoals toegezegd in die raadsinformatiebrief komen wij in dit voorstel hierop terug om de financiële verankering van de maatregel JNV te borgen.

Jeugdhulp naar Voren (JNV)

Als we het hebben over JNV, hebben we het over een ombuiging van individuele voorzieningen voor ambulant specialistisch aanbod naar algemene voorzieningen. Van een meer curatief naar een meer preventief aanbod. Gemeenten hebben grote mate van vrijheid om te bepalen hoe ze dit lokaal willen organiseren.

Hiervoor zijn in de afgelopen maanden intern en met samenwerkingspartners (bijvoorbeeld sociaal team en huisartsen) verschillende stappen gezet om te onderzoeken wat de best passende insteek van jeugdhulp naar voren zou zijn voor de jeugdigen (en hun ouders) in Gorinchem. Ter voorbereiding op deze lokale keuzes hebben we tevens data-analyses uitgevoerd om het historisch jeugdzorggebruik binnen de gemeente goed in beeld te krijgen. Vervolgens zijn met de gebiedsmanager van Stichting Jeugdteams ZHZ (SJT) en met de professionals van het sociaal team, gesprekken gevoerd om deze historische data te duiden met praktijkvoorbeelden.

Door de data-analyses over vorige jaren en de gesprekken met elkaar weten we dat de hulpverleners in dit team jeugd- en opvoedhulp zouden moeten gaan bieden op de volgende gebieden:

- Opvoedondersteuning ouders (en netwerk)
- Begeleiding jeugdige (LVB-doelgroep en doelgroep met lichte GGZ problematiek)

Met de maatregel jeugdhulp naar voren beogen we een kwalitatieve én kostenbesparende slag te slaan voor de jeugdigen (en hun ouders) uit Gorinchem die jeugdhulp nodig hebben. Tevens sluit deze maatregel aan bij de door de raad aangegeven prioriteiten tijdens de I&O sessie op 2 juli 2020 om aan de voorkant/lokaal, preventief en zonder wachtlijsten hulp te bieden aan onze jeugdigen en hun ouders.

Team Jeugd & Gezin

Op basis van dit alles zijn we met onze samenwerkingspartners tot het plan gekomen om het sociaal team (via een subsidie aan SJT) uit te breiden met een uitvoerend *team Jeugd & Gezin*. Dit team zal werken met een beperkte caseload, biedt hulpverlening aan ouders en jeugdigen, geeft trainingen en voert casusregie op eigen casussen waarin ze hulpverlenend werkzaam zijn. Deze hulpverlening kunnen zij aan de jeugdigen en hun ouders individueel bieden of groepsgericht. Er worden binnen het sociaal team afspraken gemaakt over welke vormen van zorg niet meer beschikt hoeven worden via de regionale zorgmarkt maar beschikkingsvrij geboden kunnen worden door het “eigen” team Jeugd & Gezin. Op deze manier beperken we het aantal toewijzingen naar de regionale zorgmarkt.

POH-jeugd GGZ (samenwerking met huisartsen)

Tevens hebben we met elkaar geconstateerd dat de huisarts (voornamelijk naar GGZ hulpverlening) een belangrijke verwijzer is en dat we willen investeren in het verstevigen van de samenwerking met huisartsen door met elkaar de jeugdmodule (POH GGZ jeugd) door te ontwikkelen. Ook de huisartsen in de gemeente Gorinchem hebben deze wens uitgesproken in een gesprek met ons als gemeente. Ze zijn tevreden met de inzet en mogelijkheden van de huidige POH-jeugd GGZ maar merken dat 1 FTE POH-jeugd GGZ te beperkt is voor het aantal huisartsen(praktijken) dat we in Gorinchem hebben en de vragen die vanuit jeugdigen (en hun ouders) bij de huisartsen binnenkomen. Er zijn daarom tevens plannen gemaakt om het aantal FTE POH-jeugd GGZ van 1 FTE naar 2 FTE te verhogen.

De POH-jeugd GGZ wordt geacht verschillende taken op te pakken, in samenwerking met alle huisartsenpraktijken in Gorinchem zoals het bieden van consultatie en advies aan huisartsen en het zelf bieden van (lichte) GGZ behandeling aan jeugdigen die zich melden bij de huisarts.

Business case Jeugdhulp naar Voren

De subsidieaanvraag van SJT voor 2022 bevat een businesscase welke door de gemeente en SJT gezamenlijk is opgesteld aan de hand van de beschikbare data en analyses hierop. In deze business case is te lezen dat er (naast een inhoudelijke en kwalitatieve verbetering) een positief effect verwacht wordt op de totale kostenontwikkeling van Jeugd door het inregelen van Jeugdhulp naar Voren.

Kort gezegd stelt de businesscase dat de verwachting is dat de kosten voor JNV ongeveer € 600.000 per jaar bedragen en dat dit uiteindelijk zal resulteren in een besparing op de kosten aan de regionale zorgmarkt van ongeveer € 640.000 per jaar. Hierdoor kan er een netto besparing gerealiseerd worden van € 40.000 per jaar. Hiermee geven we voor een deel invulling aan de lokale besparingen zoals die zijn opgenomen in de begroting van het SOJ.

De opbrengsten van JNV hebben we financieel nog niet vertaald om verschillende redenen:

- Het advies is vaak besparingen niet in te boeken voordat ze gerealiseerd zijn;
- De hierboven beschreven te verwachten besparing is gebaseerd op een businesscase die de theorie weergeeft. Er zijn echter onzekere factoren waardoor we niet weten wat de realiteit gaat zijn. Denk aan onduidelijkheid over de precieze startdatum van JNV en het exacte aantal FTE dat binnen JNV gaat werken (denk aan krapte op de arbeidsmarkt) en waar caseload en dus besparing aan gehangen is;

Ons voorstel is daarom om later bij u terug te komen met antwoord op de volgende vragen:

- Heeft de maatregelen JNV ons in dit eerste jaar (2022) daadwerkelijk een netto besparing opgeleverd?
- Zo ja, hoeveel heeft de maatregel JNV ons als besparing opgeleverd in 2022?
- En daaraan gekoppeld een voorstel over wat te doen met die gerealiseerde besparing (investeren elders, terug laten vloeien in reserves etc.).

Monitoring

De besparing zal uiteindelijk te vinden zijn in de kostenbesparing op ons aandeel in de kosten voor de regionale zorgmarkt. De ontwikkeling van de kosten voor de regionale zorgmarkt gaan we monitoren om zo te bezien of de inzet van de maatregel JNV ook daadwerkelijk leidt tot het verwachte effect van lagere kosten aan de regionale zorgmarkt. Daarnaast maken we monitoringsafspraken met SJT en in het bijzonder met het Team Jeugd & Gezin en de POH-jeugd GGZ om aan de voorkant bepaalde gegevens te registreren (zoals datum aanmelding, datum eerste consult, datum laatste consult en aantal contacturen). Dit doen we zodat we weten welke zorg zij geboden hebben en dus hebben afgevangen voor doorverwijzing naar de regionale zorgmarkt.

In de meerjarenbegroting is reeds rekening gehouden met de besparingen van de verschillende maatregelen en dus ook met de besparing als gevolg van de maatregel JNV. De kosten om de maatregel JNV te realiseren zijn echter nog niet geraamd. Zoals bij vele maatregelen geldt ook hier dat de kosten voor de baten uitgaan. Om de ingeboekte kostenbesparing te behalen moeten we dus eerst investeren. De dekking van de kosten voor JNV, kan in eerste aanleg gevonden worden in de extra middelen die het Rijk uitkeert aan de gemeenten in 2022. Op termijn worden deze kosten echter (structureel) gedekt binnen de huidige beschikbare budgetten omdat deze maatregel een besparing op de kosten aan de regionale zorgmarkt op zal leveren van ongeveer € 640.000 per jaar.

	Totale kosten - 2022
Aandeel Gorinchem	€ 593.325

NB: het gaat om een bedrag van maximaal € 593.325 omdat SJT, afhankelijk van de startdatum van JNV en het aantal FTE dat ze in dienst kunnen nemen, naar rato subsidie ontvangt.

4) Doorontwikkelen expertteam (incl. perspectiefbandering) en doorbraakaanpak
Eind 2020 heeft SJT een advies gegeven over het starten van een Expertteam passende hulp ZHZ, aangezien we de afgelopen jaren veel knelpunten signaleren en ondervinden in het organiseren van passende en goede hulp bij complexe zorgvragen. Deze knelpunten leiden bijvoorbeeld tot inzet van niet passende zorg en/ of het niet kunnen realiseren van noodzakelijk hulp in ZHZ.
De commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs van de VNG heeft zich op 26 november 2020 uitgesproken over de borging van de functies van de regionale expertteams. De commissie heeft vier functies van expertteams vastgesteld, namelijk:
a) Consultatie en advies
b) Procesregie
c) Signalering en adviseren
d) Leren van complexe zorgvragen

In het kader van de ontwikkelagenda Jeugd hebben de gemeenten besloten SJT de opdracht te geven om (in afstemming met gemeenten, SOJ en zorgaanbieders) toe te werken naar een Expertteam passende hulp in ZHZ. De Opdracht Expertteam passende hulp ZHZ komt voort uit de opdracht Perspectief benadering. De kern van de opdracht Perspectief benadering is om binnen elke gemeente in ZHZ vanuit de transformatie gedachte domein overstijgend naar hulpvragen te kijken. Het doel is om voor elke gemeente in ZHZ, als het voor een gezin noodzakelijk is, de schakel te zijn tussen de lokale mogelijkheden en de (boven) regionaal georganiseerde (hoog) specialistische (jeugd)hulp. Zo wordt er vanuit een helder gezinsperspectief tijdig de juiste ondersteuning en (specialistische) hulp geboden, zodat de gezinssituatie verbetert en normaliseert.

Doorbraakaanpak
Gelijktijdig liepen er vanuit de inspectie meldingen over het niet tijdig organiseren van hulp binnen het gedwongen kader. Dit zijn de zogenaamde GI doorbraakaanpak zaken waar kinderen en gezinnen niet binnen 3 maanden passende zorg hebben ontvangen. De SOJ heeft in 2021 voor zorgbemiddeling van Stichting Jeugdteams (SJT) budget beschikbaar gesteld om stevigere procesregie op deze casuïstiek vorm te kunnen geven en dit borgen in het Expertteam passende hulp ZHZ.

Per 2022 zijn aanvullende financiële middelen vanuit gemeenten nodig om met name de procesregie te bekostigen. De doorontwikkeling van dit team vraagt nog de nodige aandacht. De kosten worden geraamd op 250.000 Euro per jaar (structureel).

	Totale kosten - 2022
Regionaal	€ 250.000
Aandeel Gorinchem	€ 20.725

5) Zorg & veiligheid
Een aantal projecten zijn breder dan enkel jeugdhulp en raken het brede sociale domein. Dit zijn met name projecten gerelateerd aan het thema “zorg en veiligheid”. Op deze onderdelen ligt een nauw verband met het landelijk actiekader Geweld Hoort Nergens Thuis (GHNT).

Veilig opgroeien is teamwerk (VOIT)
Eén van de projecten vanuit het netwerk MT is Veilig Opgroeien is Teamwerk (VOIT). Het project kent een aanpak met verschillende sporen:

- Inrichting van de integrale veiligheidsketen waarin we streven naar hulp aan de voorkant én een integraal aanbod. Mogelijk is hierbij gebiedsgerichte sturing in de gehele veiligheidsketen (preventief en gedwongen kader) de weg om hulp aan de voorkant en verkorting van doorlooptijden te realiseren.
- Werken aan cultuurverandering in de veiligheidsketen (deskundigheid uit het gedwongen kader is lokaal onderdeel van cultuur en mensen betrekken elkaar tijdig).
- Verkorting van de keten rond dwang en;
- Volgen van resultaten in de tijd.

Dit project vraagt een lange adem en de planvorming loopt door tot 2024. De operationele invulling is vooralsnog slechts geregeld tot 31 december 2021. Er wordt een regionale projectleider aangetrokken die in 2022, 2023 en 2024 verantwoordelijk gaat zijn voor de uitwerking en uitrol van dit project.

Binnen het project VOIT komen een aantal ontwikkelingen op het gebied van zorg en veiligheid bij elkaar (onderdeel A, B en C). Deze ontwikkelingen worden daarom in de verdere uitwerking hieronder beschreven.

A. Geweld Hoort Nergens Thuis
Dit is een nationaal meerjarenprogramma (2018-2021) en heeft de opdracht om huiselijk geweld en kindermishandeling terug te dringen, de schade ervan te beperken en de vicieuze cirkel van geweld te doorbreken. Dit programma wordt in opdracht van de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) & Justitie en Veiligheid (J&V) in samenwerking met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) regionaal uitgevoerd, in de regio Zuid-Holland-Zuid vanuit de centrumgemeente Dordrecht.

Twee concrete onderdelen uit dit programma zijn van invloed op het project VOIT, namelijk;

a) het plan van aanpak '*Werken aan veiligheid voor lokale (wijk)teams en gemeenten'* en
b) het plan van aanpak '*Uitvoeringsplan Regionale Scholing; gefaseerd werken aan veiligheid*'.

Beiden gericht op het ontwikkelen van lokale domein overstijgende perspectiefplannen en scholing c.q. deskundigheidsbevordering voor de professionals binnen de lokale teams.

Dit plan van aanpak kent een looptijd tot en met 2024 en wordt deels gefinancierd van uit landelijke middelen via centrumgemeente Dordrecht.

In het eerste kwartaal van 2022 wordt een concreet plan van aanpak ontwikkeld voor de uitvoering van het project VOIT zowel regionaal als lokaal. Ook bovenstaande twee onderdelen worden daarin verwerkt inclusief financiële consequenties. Voor nu dient in ieder geval rekening gehouden te worden met lokale scholingskosten in 2022. De hoogte van deze kosten is echter nog niet bekend.

B. De beweging naar nul

De Gecertificeerde Instellingen hebben tijdens de ontwikkeltafels ten behoeve van het Inkoopproces Jeugdhulp 2022 de ambitie (droom) ingebracht om te streven naar nul uithuisplaatsingen in de regio ZHZ over vier jaar, door de samenwerking tussen GI's, lokale teams en jeugdhulpaanbieders te verbeteren. De ambitie richt zich op het verminderen/voorkomen van het aantal uithuisplaatsingen, domeinoverstijgende hulpverlening met perspectief voor het gehele gezin, het voorkomen van escalatie bij vechtscheidingen en het voorkomen van plaatsing in gesloten jeugdhulp.

Met steun van het Ministerie van VWS en de VNG is hier een regionaal project voor ingericht met externe projectleiding onder aansturing van de SOJ. Dit project reikt tot 2026, maar de operationele invulling en financiering is geregeld tot 31 december 2021.

De regionale projectgroep voert momenteel een verkenning uit. Er wordt in beeld gebracht wat er allemaal al is en wat we kunnen doen om deze beweging te versnellen. Ook ketenpartners als Jeugdbescherming West, de William Schrikker groep, Stichting Jeugdteams, Yulius, ASVZ en Enver zijn hierbij aangesloten. Eind 2021 hoopt de projectgroep deze verkenning af te kunnen ronden om daarna een voorstel te kunnen doen voor verdere uitwerking in 2022. Of daar regionale of lokale bijdragen voor gevraagd gaan worden is op dit moment nog niet bekend.

C. Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming

De VNG en de ministeries VWS en J&V willen het jeugdbeschermingsstelsel eenvoudiger inrichten omdat zij vaststellen dat de knelpunten in de aanpak van veiligheid en onderliggende problematiek bij gezinnen samenhangt met de inrichting van het huidige stelsel. Zij hebben daartoe eind maart 2021 het *Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming* naar de Tweede Kamer gestuurd als voorstel voor een verbeterde aanpak van de jeugdbeschermingsketen.

De geschetste knelpunten hangen dermate samen met de inrichting van het huidige stelsel dat dit niet opgelost kan worden zonder stevig in te zetten op nieuwe vormen van samenwerking tussen de partners in de jeugdbescherming.

Het scenario komt hiermee tegemoet aan wat de meest kwetsbare kinderen, gezinnen en huishoudens nodig hebben en heeft een brede blik van 0-100 jaar. Het betekent een grote innovatie en verandering in de jeugdbeschermingsketen waarbij wordt overgestapt van een kind- naar een gezinsgerichte benadering. Van een estafettemodel waar meerdere organisaties het stokje doorgeven naar een teammodel. Van verschillende professionals in een gezin naar één vertrouwd gezicht. Kennis en deskundigheid op het gebied van zorg en veiligheid worden samengebracht.

Voor het realiseren van dit toekomstscenario heeft het Rijk aangegeven vanaf 2022 23 miljoen euro beschikbaar te stellen. Deze middelen worden overgemaakt naar de centrumgemeenten. De hoogte van het bedrag per centrumgemeente wordt bekend gemaakt in de decembercirculaire 2021. Deze middelen kunnen mogelijk ingezet worden ter dekking van een deel van de kosten in het kader van VOIT.

Consequenties
Bovengenoemde programma's hebben een lange termijn doelstelling, maar korte termijn financiering. Dekking kan deels gevonden worden binnen landelijke middelen, maar voor een groot deel zal nog dekking gevonden moeten worden in 2022 en mogelijk verder.

1. De verschillende programma's, projecten en ontwikkeltrajecten moeten gebundeld worden in één overkoepelend programma waarmee uitvoering gegeven kan worden aan de bestuursopdracht Veilig Opgroeien is teamwerk. Hiervoor wordt een regionaal projectleider voor 3 jaar aangetrokken.
2. De lokale teams moeten tijd, (financiële) middelen en menskracht krijgen om op korte termijn te investeren in de kennis, competenties en vaardigheden van de professionals om deze verzwaarde taken in complexe domein overstijgende casuïstiek te beoordelen en op te pakken. (bv. Training gefaseerde ketenaanpak, opzet gebiedsgerichte veiligheidsteam, afstemmen samenwerking GI, RvdK en VT, inzet "dwang" expertise aan de voorkant, uitbreiding formatie sociaal team op complexe veiligheidscasuïstiek).
3. De ambitie "de beweging naar nul" zal uitgewerkt moeten worden in concrete projecten.

Uiterlijk januari 2022 moet er een begroting en dekkingsvoorstel liggen voor VOIT. Een meerjarenprogramma en doorzettingskracht is nodig om de knelpunten op te lossen.

De kosten voor een regionale projectleider zijn voor 2022 opgenomen en verwerkt in de begroting van de SOJ (160K). Daarnaast is er voor VOIT nog een regionaal uitvoeringsbudget via het budget van het Netwerk MT (80K). Voorgesteld wordt om voor alle overige (nog niet bekende) lokale en/of regionale kosten die uit het nog op te stellen meerjarenprogramma zullen volgen een PM post op te nemen.

Caseloadreductie Gecertificeerde Instelling (GI - jeugdbescherming en jeugdreclassering)
Er zijn bovenregionale afspraken gemaakt over caseloadverlaging van de professionals bij de gecertificeerde instellingen. Dit gebeurt in het kader van de opvolging van het bovenregionaal verbeterplan naar aanleiding van het rapport van de inspectie. Onze regio zal zich hieraan committeren. De verwachte impact hiervan bedraagt circa € 0,8 mln. Deze is reeds verwerkt in de begrotingswijziging 2022 van de SOJ.

Financieel

	Totale kosten - 2022
VOIT- projectleider	Reeds gedekt
VOIT - lokaal	PM
Zorg & Veiligheid	PM

6. Overige punten Hervormingsagenda - Toekomst en Innovatie

6.1 Toekomstige ontwikkelingen en innovatie

De uiteindelijke maatregelen welke opgenomen worden in de hervormingsagenda zijn nu nog niet bekend en zullen in Q1 2022 bekend gemaakt worden. Doordat we wel al kennis hebben genomen van de maatregelen waarover het Rijk en de VNG het eens zijn (Tabel 1 in Bijlage 1), weten we grotendeels inhoudelijk wel wat komen gaat. Aansluitend op de thema's van de hervormingsagenda zijn er op het gebied van de jeugdzorg (en het bredere sociaal domein) ook een aantal ideeën voor 2022 om (regionaal en lokaal) te innoveren en waar we u alvast over willen informeren;

1) Versterken normale leven

Zoals eerder genoemd, valt niet alleen specialistische jeugdhulp maar ook preventieve jeugdhulp onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Eén van de maatregelen binnen de hervormingsagenda richt zich dan ook op het versterken van het normale leven en veerkracht van jeugdigen en gezinnen (zie bijlage 1,tabel 1, maatregel B16). Dit is ook in overeenstemming met onze doelstellingen binnen het Integraal Sociaal Beleid 2019-2024.
De professionals van het sociaal team hebben aangegeven dat zij aanbod missen op het gebied van preventieve jeugdhulp, namelijk een aanbod om gezinnen laagdrempelig te ondersteunen en ontlasten middels vrijwilligers. Maar ook een aanbod om jeugdigen te ondersteunen die te maken hebben met verlies, rouw en scheiding. Dit ook ter voorkoming van de inzet van specialistische jeugdhulp. Deze vormen van preventieve jeugdhulp willen we in 2022 onderzoeken door in 2022 het gehele preventiebeleid rondom jeugdigen en gezinnen te evalueren, actualiseren en waar wenselijk te intensiveren (wat hebben we al georganiseerd, wat kunnen we efficiënter inregelen met elkaar en wat missen we aan aanbod). Dit uiteraard samen met alle netwerkpartners in het lokale veld.

2) Decentralisatie transformatie ambities (SD breed)

In oktober 2021 heeft de Raad van State zijn advies uitgebracht over het wetsvoorstel aanpak meervoudige problematiek sociaal domein. Dit wetsvoorstel beoogt de wettelijke taak van gemeenten te verankeren voor een integrale en gecoördineerde aanpak van meervoudige samenhangende problematiek op het sociaal domein en aanpalende domeinen zoals wonen, zorg, veiligheid en onderwijs, en een grondslag te geven voor de hiervoor noodzakelijke gegevensuitwisseling tussen partijen. Dit moet eraan bijdragen dat o.a. jeugdigen en ouders die zich tot de gemeenten wenden met een ondersteuningsbehoefte beter geholpen kunnen worden, en dat professionals die al betrokken zijn bij een gezin waar nodig kunnen komen tot een gecoördineerde aanpak. Het betreft een wijziging van de Wmo 2015 en tegelijkertijd, via zgn. 'spiegelbepalingen', wijzigingen van de Jeugdwet, de Participatiewet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Het advies van de Raad van State wordt bezien en naar verwachting is het wetsvoorstel gereed voor indiening in de Tweede Kamer in het voorjaar van 2022 gereed.
Ook in de ledenbrief van de VNG, over de stand van zaken hervormingsagenda (dd. 18 november 2021), wordt gesproken over de realisatie van deze transformatie-ambities die onder de decentralisaties liggen. Dit betekent dat gemeenten de overheid zijn die de hulp aan jeugdigen en hun gezinnen integraal organiseren en sturen en op de resultaten aanspreekbaar zijn. Dit vraagt van gemeenten om integraal over domeinen heen te kunnen sturen (o.a. rondom bestaanszekerheid, veiligheid en Jeugd – Wmo) en vraagt een intensievere samenwerking met aanpalende domeinen zoals onderwijs en zorgverleners van de ouders/verzorgers zoals de volwassen-GGZ.
In 2022 willen we onderzoeken wat we hiervoor met elkaar in te regelen hebben in de gemeente Gorinchem. Daarnaast zijn er een aantal thema's die nu al spelen en vragen om onze aandacht in 2022 en dus een ambtelijke inzet. Het gaat dan om de onderwerpen huiselijk geweld en kindermishandeling, aanpak seksueel geweld, zeden-problematiek, ouderen- en partnermishandeling, huisverboden en nazorg ex-gedetineerden.

Dit zijn onderwerpen die een domein-overstijgende aanpak vragen. In paragraaf 6.3 komen we terug op wat deze gemeentelijke taak aan beleidsformatie zou vragen.

3) Inzet ervaringsdeskundigheid

In het inkoopkader is aangegeven dat ervaringsdeskundigheid een sterkere positie moet krijgen. Hierom is in inkoopproces besloten om ervaringsdeskundigheid in het jeugdhulptraject declarabel te maken vanaf januari 2022. Dit houdt in dat aanbieders (onder voorwaarden) de inzet van een ervaringsdeskundige kunnen declareren wanneer deze wordt ingezet in het primaire jeugdhulptraject. Dit is één manier waarop de regio de inzet van ervaringsdeskundigheid wil stimuleren. Er is echter nog geen regionale infrastructuur voor de inzet van ervaringsdeskundige jeugdigen en ouders in het jeugdhulptraject. Daarnaast wordt collectief contractmanagement vormgegeven waarin structurele inzet wordt gevraagd door ervaringsdeskundigen aan ontwikkeltafels. Parallel daaraan is er vanuit het Ouderplatform subsidieaanvraag ingediend voor het opzetten van een ervaringsdeskundigheidsplatform ExpEx in de regio Zuid-Holland-Zuid (ZHZ). ExpEx zijn getrainde ervaringsdeskundige jongeren die hun ervaringen benutten op verschillende niveaus. Bijvoorbeeld een ervaringsdeskundige jeugdige die optreedt als adviseur richting gemeenten. Vanwege de bovenstaande ontwikkelingen op het thema ervaringsdeskundigheid is er een werkgroep gestart. De werkgroep heeft als doel om te onderzoeken op welke manier ervaringsdeskundigheid in de regio zo goed mogelijk georganiseerd kan worden. De werkgroep werkt stapsgewijs aan de concretisering hiervan met als uitgangspunt dat hulp beter aansluit bij jeugdigen. In de regio ZHZ is een visiedocument rondom ervaringsdeskundigheid besproken en onderschreven in het PFO Jeugd ZHZ van 11 november 2021. De werkgroep is gevraagd om in 2022 met een uitwerking en ook een business case te komen. Ook dit project brengt dus in 2022 waarschijnlijk kosten met zich mee. Daarom wordt voorgesteld om ook hier rekening mee te houden in de verdeling van de extra middelen jeugd in 2022.

6.2 Totaaloverzicht – PM posten

Voor zeven onderwerpen hebben we voorgesteld een PM post op te nemen, te weten:

1) Reikwijdte jeugdhulp
2) Veilig Opgroeien is Teamwerk – lokaal
3) Zorg & Veiligheid
4) Versterken normale leven
5) Decentralisatie transformatie ambities (SD breed)
6) Ervaringsdeskundigheid
7) Overige toekomstige maatregelen Hervormingsagenda

Zie voor het adviesvoorstel dekking PM-posten paragraaf 7.2.

6.3 Beleidscapaciteit

De extra middelen van het Rijk komen met de voorwaarde dat we als gemeenten, via de maatregelen uit de hervormingsagenda, gaan werken aan een (financieel en kwalitatief) verbeterd jeugdzorg landschap. Zoals u heeft kunnen lezen komen er daarom vanaf 2022 veel taken op ons af als gemeente. Wij hebben ons als gemeenten aan de maatregelen/hervormingsagenda gecommitteerd en als gemeente Gorinchem staan we ook inhoudelijk achter de reeds benoemde maatregelen. Dit betekent echter ook dat we zorg moeten dragen voor voldoende ambtelijke capaciteit om deze maatregelen vorm te geven. Om deze reden bevat dit voorstel over de verdeling van de extra middelen dan ook een voorstel om een deel van de extra middelen in te zetten voor extra beleidscapaciteit. Het gaat om structurele taken en daarmee is ons voorstel om dan ook rekening te houden met structurele kosten hiervoor.

Lokaal opdrachtgeverschap, contractmanagement, data en monitoring (1FTE)
Al deze maatregelen betekenen ook wat voor de capaciteit om dit beleid te ontwikkelen en vorm te geven. Vanuit gemeenten is de wens ontstaan om contractmanagement richting de jeugdzorgaanbieders in onze regio meer in gezamenlijkheid met de Service Organisatie Jeugd (SOJ) vorm te geven. Dit heeft geresulteerd in de ontwikkelopgave *Contractmanagement 3.0* vanuit het Netwerk MT Jeugd. Hiervoor is een voorstel geschreven en deze is regionaal door het Netwerk MT geaccordeerd. Eén van de onderdelen van dit voorstel is om per gemeente 0,11 FTE beschikbaar te stellen voor het vormgeven van contractmanagement per 2022. Er wordt door deze ontwikkelingen ook steeds meer lokaal ingeregeld wat vraagt om meer lokaal contractmanagement, lokaal opdrachtgeverschap en lokaal strategisch partnerschap. Dit alles vraagt om extra ambtelijke capaciteit.

Daarnaast zien we dat datagedreven werken een steeds belangrijkere plek inneemt bij het ontwikkelen en bijsturen van beleid. Door datagedreven te werken is het mogelijk om, met behulp van data-analyses, die informatie uit je data te halen waarmee je onderbouwd keuzes kunt maken over het (wel of niet) inzetten van bepaalde beleidsinterventies en te monitoren of de ingezette beleidsinterventies ook daadwerkelijk het effect hebben wat met beoogd werd of dat bijstellen nodig is.

Om deze reden stellen we voor een deel van de extra rijksmiddelen in te zetten voor 1 FTE beleidscapaciteit met focus op lokaal opdrachtgeverschap, contractmanagement en datagedreven werken.

	Totale kosten - 2022
Beleidscapaciteit: 1 fte lokaal opdrachtgeverschap, data & monitoring	€ 101.468

Zorg en Veiligheid (1FTE)
Transformeren in het jeugddomein betekent automatisch transformeren in het gehele sociaal domein. Wanneer er sprake is van ontwikkelingsbedreiging of veiligheidsproblematiek, weten we dat dit niet enkel kind gerelateerd is maar vaak ook samenhangt met problematiek binnen andere domeinen zoals psychiatrische problemen bij de ouders, schulden, verslaving, complexe echtscheidingen, huisvesting etc. Als gemeenten krijgen we ook steeds meer de taak om integraal beleid te voeren en over de domeinen heen te werken.

Zowel binnen de gemeente (bestaanszekerheid, Wmo, Jeugd, Veiligheid) als daarbuiten met externe partners (zoals het onderwijs en de GGZ hulpverlening aan volwassenen). Voor een verder onderbouwing zie paragraaf 6.1, punt 2.

In 2022 willen we onderzoeken wat we hiervoor met elkaar in te regelen hebben in de gemeente Gorinchem. Daarnaast zijn er een aantal thema's die nu al spelen en dus ook al in 2022 vragen om onze aandacht en dus een ambtelijke inzet.

Het gaat hierbij om:

- Aanpak zorg & veiligheid
- Aanpak seksueel geweld
- Ouderen- en partnermishandeling
- Ex-gedetineerden

Dit zijn onderwerpen die een domeinoverstijgende aanpak vragen. Om deze reden stellen we voor een deel van de extra rijksmiddelen in te zetten voor 1 FTE beleidscapaciteit met focus op zorg en veiligheid (domeinoverstijgend).

	Totale kosten - 2022
Beleidscapaciteit: 1 fte zorg en veiligheid (domeinoverstijgend)	€ 101.468

De wens voor de twee bovengenoemde formatie-uitbreidingen, is om hier structurele formatie van te maken. Of dit mogelijk is zal afhankelijk zijn van keuzes van het nieuwe kabinet over de extra rijksmiddelen jeugd vanaf 2023 en vervolgens lokale keuzes van de gemeente Gorinchem over waar wel en niet meerjarig op in te zetten.

7. Voorstel verdeling extra middelen jeugd 2022

7.1 Financiële samenvatting verdeling extra middelen jeugd – 2022

In onderstaande tabel vindt u nogmaals een financiële samenvatting van onze voorstellen ten aanzien van de verdeling van de extra middelen jeugd in 2022;

Inzet extra middelen Jeugd - 2022			
	Bestemming	**Lasten**	
1	Begrotingswijziging VT jeugd	€	38.385
2	Begrotingswijziging SOJ 2022	€	465.435
3	Begroting 2022 lokale subsidies (tekort en intensivering)	€	284.307
4	Projectkosten Netwerk MT regionaal	€	20.725
5	Reikwijdte jeugdhulp - regionaal		PM
6a	Jeugdhulp naar Voren - lokaal	€	593.325
6b	Besparing kosten regionale zorgmarkt		PM
7	Expertteam	€	20.725
8a	VOiT - projectleider		x
8b	VOiT - lokaal		PM
9	Zorg & Veiligheid		PM
10	Versterken normale leven		PM
11	Decentralisatie transformatie ambities (SD breed)		PM
12	Inzet ervaringsdeskundigheid (nieuw regionaal project)		PM
13	Beleidscapaciteit: 1 fte lokaal opdrachtgeverschap, data & monitoring	€	101.468
14	Beleidscapaciteit: 1 fte zorg en veiligheid (domeinoverstijgend)	€	101.468
15	Overige maatregelen HV-agenda/innovatie in 2022		PM
	Totaal	**€**	**1.625.838**

7.2 Overige extra middelen Jeugd 2022

In onderstaande tabel is op hoofdlijnen te zien wat financieel gezien in totaal ons voorstel betekent ten opzichte van de te ontvangen extra rijksmiddelen in 2022.

Totaaloverzicht extra middelen jeugd 2022	
	Baten
Extra middelen Jeugd Gorinchem -2022	€ 3.135.000
Voorstel verdeling extra middelen jeugd -2022	€ 1.625.838
Nog beschikbaar na inzet extra middelen Jeugd	**€ 1.509.162**

In deze tabel is ook te zien dat in ons voorstel een bedrag van € 1.509.162 van de in totaal € 3.135.000 aan extra middelen voor jeugd in 2022, nu nog niet toegewezen is.

Overige middelen jeugd vasthouden op stelpost jeugd tot er meer duidelijkheid.
Het advies is om de raad te vragen te besluiten de nog niet toegewezen extra middelen jeugd -2022 te laten staan op de stelpost jeugd in afwachting van de publicatie van de hervormingsagenda (en de uitwerking hiervan voor de gemeente Gorinchem). De precieze maatregelen die voortvloeien uit de hervormingsagenda zijn nog niet duidelijk, maar gemeenten hebben zich hier al wel aan gecommitteerd.
Als we meer duidelijkheid hebben over de projecten met PM-posten, de Hervormingsagenda, de financiële impact daarvan en de structurele middelen die wij van het Rijk gecompenseerd krijgen, komen wij met een uitgewerkt voorstel terug bij het college en de raad.

8. Meerjarenraming 2023-2026

Op 2 juni 2021 zijn er afspraken gemaakt tussen het rijk en de VNG over een Hervormingsagenda voor het Jeugdstelsel. Deze afspraken volgen op de arbitrage-uitspraak van de Commissie van Wijzen. Tegenover de extra rijksmiddelen staan de maatregelen uit de hervormingsagenda die moeten leiden tot een (financieel) houdbaar stelsel en dus een besparing. Deze besparing is in 2022 reeds verwerkt door het bedrag aan rijksmiddelen te verminderen met de gewenste besparing. De verwachting is dat dit in 2023 t/m 2025 ook zo zal gaan.

Tussen rijk, IPO en VNG is afgesproken dat gemeenten in hun meerjarenraming voor de jaarschijven 2023 t/m 2025, rekening mogen houden met 75% van de bedragen uit de Hervormingsagenda Jeugd.

Dat betekent concreet voor Gorinchem:

Totaaloverzicht extra middelen jeugd 2023 en volgende jaren op basis van prognose				
2022	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
€ 3.153.000	€ 2.634.648	€ 2.473.380	€ 2.279.496	€ 1.571.004

Voor de maatregelen uit de hervormingsagenda die nu nog niet uitgekristalliseerd zijn en waarvoor in 2022 en verder een PM post is opgenomen, is onduidelijk of dat dit gaat om incidentele of structurele kosten. Dit zal tevens samenhangen met het besluit van het Rijk over het beschikbaar stellen van extra incidentele en/of structurele middelen vanaf 2023. Om die reden is er voor de PM-posten meerjarig geen bedrag opgenomen.

Dit zal moeten worden herzien in 2022 wanneer de hervormingsagenda klaar is en het nieuwe Kabinet een besluit heeft genomen over het beschikbaar stellen van extra (incidentele/structurele) middelen voor jeugdzorg vanaf 2023. Wij zullen de ontwikkelingen op dit gebied uiteraard nauwlettend volgen en u hierover tijdig informeren.

Totaal overzicht inzet extra middelen Jeugd 2023 en volgende jaren op basis van prognose					
	Bestemming	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
1	Begrotingswijziging SOJ 2022	€ 538.234	€ 387.649	€ 387.649	€ 387.649
2	Begrotingswijziging VT jeugd	€ 18.623	€ 18.623	€ 18.623	€ 18.623
3	Begroting 2022 lokale subsidies	€ 284.307	€ 284.307	€ 284.307	€ 284.307
4	Projectkosten Netwerk MT regionaal	PM	PM	PM	PM
5	Reikwijdte jeugdhulp - regionaal	PM	PM	PM	PM
6a	Jeugdhulp naar Voren - lokaal	€ 593.325	€ 593.325	€ 593.325	€ 593.325
6b	Besparing kosten regionale zorgmarkt	PM	PM	PM	PM
7	Expertteam	€ 20.725	€ 20.725	€ 20.725	€ 20.725
8a	VOiT - projectleider	PM	PM	PM	PM
8b	VOiT - lokaal	PM	PM	PM	PM
9	Zorg & Veiligheid	PM	PM	PM	PM
10	Versterken normale leven	PM	PM	PM	PM
11	Decentralisatie transformatie ambities (SD breed)	PM	PM	PM	PM
12	Inzet ervaringsdeskundigheid (nieuw regionaal project)	PM	PM	PM	PM
13	Beleidscapaciteit: 1 fte lokaal opdrachtgeverschap, data & monitoring	€ 101.468	€ 101.468	€ 101.468	€ 101.468
14	Beleidscapaciteit: 1 fte zorg en veiligheid (domeinoverstijgend)	€ 101.468	€ 101.468	€ 101.468	€ 101.468
15	Overige maatregelen HV-agenda/innovatie in 2022	PM	PM	PM	PM
	Totaal	**€ 1.658.150**	**€ 1.507.565**	**€ 1.507.565**	**€ 1.507.565**

NB 1: Voor een aantal onderwerpen geldt dat de wens bestaat om hier structurele posten van te maken. Of dit daadwerkelijk mogelijk gaat zijn is afhankelijk van het besluit van het nieuwe kabinet over de rijksmiddelen jeugd vanaf 2023 en daarop volgend de lokale keuzes van de gemeente Gorinchem waarop wel en niet structureel te investeren.

NB 2: De kosten voor de maatregel JNV zijn structureel opgenomen. Te verwachten is dat deze maatregel een minstens even zo grote besparing oplevert door lagere kosten aan de regionale zorgmarkt. Dit betekent dus dat in dit overzicht een min-bedrag meerjarig terug te vinden zal zijn zodra de maatregel JNV daadwerkelijk gestart is en het effect van de maatregelen in de praktijk goed inzichtelijk is.

9. Kanttekeningen en risico's

Middels dit schrijven, leggen we u een voorstel voor over de verdeling van de extra middelen jeugd in 2022 en geven we een klein doorkijkje naar de jaren 2023 en verder. Aangezien de hervormingsagenda nog niet gereed is en er nog geen duidelijkheid is over de (financiële) situatie na 2022, willen we een aantal kanttekeningen plaatsen en risico's noemen.

- Er is landelijk onrust ontstaan over de besteding van de extra middelen. De VNG en (een collectief van) zorgaanbieders hebben gemeenten opgeroepen om de extra middelen ook echt aan jeugd te besteden.
- Landelijk is vastgesteld dat gemeenten €1,6-1,8 miljard tekort komen op jeugdzorg en dat het Rijk dit moet compenseren. Het Rijk compenseert de tekorten echter niet volledig, maar er worden (waarschijnlijk) voor meer dan € 1 miljard aan besparingsmaatregelen ingeboekt (tot 2028). Dit is een circa 17% besparing op de jeugdzorg (!).
- De hervormingsagenda wordt pas in Q1 2022 gepubliceerd maar er wordt wel al rekening gehouden met een besparing in 2022 van 214 miljoen. (Deze besparing is al verwerkt in het bedrag aan middelen dat we ontvangen vanuit het Rijk door deze besparing in mindering te brengen.) We kunnen ons afvragen of dat realistisch is aangezien de hervormingsagenda niet voor 2022 opgesteld is en in 2022 dus niet direct gestart kan worden met alle maatregelen.
- In de publicatie van It's public van oktober 2021, over de landelijke plannen voor jeugdzorg, is daarnaast te lezen dat bijna alle maatregelen die eerder door de Arbitragecommissie zijn geselecteerd nu nog onvoldoende zijn onderbouwd voor wat betreft de potentiële besparing die ze zouden kunnen opleveren. Dit wordt óók gesteld door de Commissie Sint (die de besparingen zelf heeft opgesteld). Dit wil niet zeggen dat er geen besparingen mogelijk zijn, maar dat er nog veel werk is in het kader van de Hervormingsagenda om de hervormingen daadwerkelijk te realiseren. Hierbij is het ook belangrijk om de haalbaarheid van de plannen goed te borgen in het huidige proces.
- Hoewel gemeenten en Rijk gezamenlijk optrekken en werken aan de ontwikkeling van de hervormingsagenda, zal het nieuwe kabinet een aantal fundamentele vragen over bijvoorbeeld de reikwijdte van de jeugdwet en rollen moeten beantwoorden. Eén en ander kan leiden tot aanpassing van wet- en regelgeving. En daarmee van invloed zijn op eerder bedachte maatregelen.
- Ons wordt gevraagd om te investeren in 2022 om te komen tot een op lange termijn (financieel) houdbaar stelsel. De kosten gaan voor baten uit. Sommige investeringen/maatregelen zullen pas over een paar jaar effect sorteren. Door uitvoering te geven aan deze maatregelen is de kans het grootst dat dit leidt tot structurele kostenbesparing.
- De genoemde ambities kunnen we alleen waarmaken als de interbestuurlijke en financiële randvoorwaarden geborgd zijn en de sturingsinstrumenten van gemeenten op orde zijn.
  Om de uitspraak van de Commissie van Wijzen volledig op te kunnen volgen is het nodig dat:
  - gemeenten adequate structurele financiering vanuit het Rijk vanaf 2023 ontvangen voor het uitvoeren van de taken op het gebied van jeugd
  - gemeenten voldoende in staat zijn sturing te geven aan de transformatie.

  Dit vraagt van het rijk onder meer dat de financiële kaders van de hervormingsagenda gebaseerd zijn op deugdelijke berekeningen en getoetst zijn op haalbaarheid en uitvoerbaarheid in de praktijk.
  Tevens moet er rekening gehouden worden met implementatietermijnen, het beheersbaar maken van de financiële risico's en de impact van autonome groei en kostenontwikkeling.

- Het is van groot belang om de effecten van interventies goed te monitoren. Ook landelijk wordt hier aandacht aan besteed.
- Tot slot is - conform de uitspraak van de commissie - essentieel dat de resultaten van de agenda gemonitord worden en gemeenten op basis van de feitelijke uitkomsten ex post gecompenseerd worden door het rijk. Van gemeenten vraagt dit dat zij verantwoordelijkheid nemen voor en zich inspannen om de inhoudelijke én financiële doelen van de agenda te behalen en zo gezamenlijk met het rijk en partners tot een daadwerkelijke realisatie van de transformatie te komen binnen beheersbare financiële kaders.

Bijlage 1. Hervormingsagenda Jeugd

Wat moeten we doen op het gebied van jeugdzorg?

De Hervormingsagenda Jeugd komt voort uit de bestuurlijke afspraken die de VNG en het rijk op 2 juni 2021 over de jeugdhulp hebben gemaakt. Hierbij is de uitspraak van de Commissie van Wijzen het uitgangspunt. Het ministerie van VWS, zorgaanbieders, cliënten(vertegenwoordigers), professionals en de VNG stellen samen de Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028 op.

Gezien de huidige problemen in de jeugdzorg worden de volgende thema's uitgewerkt in de Hervormingsagenda[1]:

1) De reikwijdte van de Jeugdwet. Het moet duidelijk zijn wanneer er sprake is van normale opvoedvraagstukken (en wanneer niet), wat we van ouders mogen verwachten en wat onder de Jeugdwet valt.

2) Betere toegang tot hulp en ondersteuning. Verbeteren van de (kwaliteit van) de toegang is nodig om juiste zorg op het juiste moment op de juiste plek te kunnen leveren tegen lagere kosten.

3) Verbetering van (het inzicht in) kwaliteit en effectiviteit van de hulp. Hulp moet goed en effectief zijn. Daarom is meer kennis en transparantie nodig over kwaliteit en effectiviteit van de Jeugdzorg. Dit vraagt een kennisagenda en een sterke kennisinfrastructuur.

4) Een houdbaar stelsel, dat duurzaam en beheersbaar is. Jeugdhulp moet nu, en in de toekomst, betaalbaar en uitvoerbaar zijn.

5) Sterkere uitvoeringskracht van gemeenten door (boven-) regionale samenwerking of landelijke afspraken (in het bijzonder voor gespecialiseerde zorg). Regionale samenwerking is nodig om de beschikbaarheid van (specialistische) zorg te borgen. Tijd, inzet en geld moet naar hulp en ondersteuning gaan en zo min mogelijk naar administratieve processen.

6) Heldere interbestuurlijke verhoudingen. Het moet duidelijk zijn hoe de interbestuurlijke verhoudingen moeten luiden m.b.t. de jeugdzorg en welke financiële instrumenten richting gemeenten hierbij het meest geëigend zijn.

7) Beter inzicht in het functioneren van het systeem (data en monitoring). We moeten beleid goed kunnen evalueren en bijstellen.

8) Een lerend stelsel en sterke kennisinfrastructuur. De jeugdhulpsector moet elke dag steeds beter worden doordat professionals leren van elkaar. Dit vraagt ook meer kennis en transparantie over kwaliteit en effectiviteit van de Jeugdzorg door een kennisagenda en een sterke kennisinfrastructuur.

Deze 8 thema's worden uitgewerkt in diverse maatregelen. In tabel 1 staan de 14 maatregelen Jeugd waar het Rijk en VNG het over eens zijn. Het is zeer waarschijnlijk dat deze terugkomen in de hervormingsagenda. Er zijn ook een aantal maatregelen waar Rijk en VNG het nog niet over eens zijn. Of en zo ja hoe deze terug komen in de hervormingsagenda is nog onduidelijk. Ter kennisgeving hebben wij deze maatregelen toch opgenomen in deze bijlage (zie tabel 2).

[1] Uit voortgangsbrief Jeugd 22 november 2021:

Overzicht maatregelen

Tabel 1 Overzicht maatregelen waarover overeenstemming bestaat tussen Rijk en VNG met verwachte budgettaire opbrengst 2022-2028

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Versterken normale leven/veerkracht jeugdigen en hun omgeving (B16)	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Vereenvoudiging jeugdbeschermingsketen (B13)	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Voorkomen en verkorten residentiele zorg (B17)	PM	PM	PM	PM	300	300	300
Normaliseren voogdijondersteuning (B18)	PM	6	12	18	26	26	26
Inperken lichte zorgvormen en niet werkende of schadelijke interventies uitsluiten (B1 en B7)	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Afbakening reikwijdte (B2)	33	67	133	200	200	200	200
Versterking bestaanszekerheid (B15)	101	101	101	101	101	101	101
Selectie en contractering (B5)	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Tariefdifferentiatie (B6)	6	12	14	17	17	24	24
Beperking verwijzingen naar gecontracteerd aanbod (B12)	36	49	49	49	49	49	49
Regionalisering (B3)	-47	- 47	46	- 44	- 43	6	6
Brede invoering POH-jeugd GGZ (AEF rapport, bijlage E, 1)	38	75	75	75	88	88	88
Standaardisatie uitvoering (B23)	48	112	126	155	224	224	224
Verkennen op basis van onderzoek 'analyse in- en uitstroom in jeugdzorg' of nog andere maatregelen mogelijk zijn om de uitstroom te bevorderen en de trajectduur te beperken.	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Totaal	**214**	**374**	**463**	**570**	**961**	**1.017**	**1.017**
	+PM	+PM	+PM	+PM	+PM	+PM	+PM

Bron: Jeugdzorg: een onderwerp van aanhoudende zorg. Uitspraak en advies van de arbitragecommissie inzake het geschil tussen Rijk (ministerie van VWS) en gemeenten (VNG) over de structurele financiering van de jeugdzorg. Den Haag, 18 mei 2021

Tabel 2 Overzicht van maatregelen waarover om redenen geen overeenstemming bestaat tussen Rijk en VNG met verwachte budgettaire opbrengst 2022-2028 (genoemde bedragen zijn van Rijkszijde)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Zaken vanuit de Jeugdwet niet meer te doen (B8, AEF Bijlage E, 11)	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Kwaliteitsagenda en kwaliteitscyclus	-25	-35	-40	-40	-40	-35	-15
Normeren behandelduur (rapport stuurgroep: paragraaf 4.3, blz. 25)	47	71	94	94	94	94	94
Verantwoordelijkheden inzake voorliggend veld nader bepalen (0,15 mld)	155	155	155	155	155	155	155
Leren en verbeteren (benchmarkmethode: 0,025 – 0,9 mld)	66	131	262	262	262	262	262
Accres over incidentele bijdragen 2019-2022 (0,04 mld)	41	41	41	41	41	41	41
Vergroten kostenbewustzijn/invoering eigen bijdragen (B20-B22): 0,2 mld -1,2 miljard afhankelijk van vormgeving	PM	PM	PM	184	184	184	184
Inzet en verwijzen volwassen GGZ (B19).	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Totaal	**284**	**363**	**512**	**696**	**696**	**701**	**721**
	+PM	**+PM**	**+PM**	**+PM**	**+PM**	**+PM**	**+PM**

Bron: Jeugdzorg: een onderwerp van aanhoudende zorg. Uitspraak en advies van de arbitragecommissie inzake het geschil tussen Rijk (ministerie van VWS) en gemeenten (VNG) over de structurele financiering van de jeugdzorg. Den Haag, 18 mei 2021